

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTUL:

In Capitala: 1 an 24 lei, 6 luni 12 lei, 3 luni 6 lei.
In Districte: 1 an 30 lei, 6 luni 15 lei, 3 luni 8 lei.
In Strainetate: 1 an 40 lei, 6 luni 20 lei, 3 luni 10 lei

Director: D. AUG. LAURIAN.

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame, a se adresa:

In România: La Administrație, strada Lipsani, No. 11, **Typographia Stefan Mihalescu**. — In Franța: la *Société Havas Laffit & Cie*, 8, place de la Bourse, Paris. — In Austria: Abonamente, Anunțuri și Reclame la d. B. G. Poppovits, furnisorul Curtei Române, Stadt, Fleischmarkt, 15, Viena. — Pentru anunțuri, venind din Germania, nu se primesc de cât prin mijlocirea expediției de anunțuri: *Adolf Steiner*, in Hamburg.

ANUNCIURILE:

Lina mica pe pagina IV-a 55 bani
Reclame pe pag. III, 1 leu; pe pag. II, 2 lei; pe pag. I, 3 l.
Epistole nefrancate se refuza. — Articollii nepublicați nu se inapoiaza. — Pentru rubrica:
Insertiuni si Reclame, Redacțiunea nu e responsabilă.

CĂTRE ALEGETORI

Alegerile din anul acesta au o însemnătate excepțională, pentru că reprezentanții noștri au să se atingă de constituțiune și anume de articolul, care ne-a garantat in contra cotropirei politice a Evreilor.

Cu toții suntem datorți să mergem la vot, pentru ca viitorii deputați și senatori să fiă adevărații reprezentanți ai noștri.

Legea interpretată va a legei electorale, introducând câte-va schimbări in deprinderile noastre politice, atragem luarea aminte a alegătorilor, spre a se conforma cu dinsele și spre a priveghea executarea lor; căci numai ast-fel putem fi garantați in contra înșelătoriei electorale.

Mai întâiu de toate, cetățianii să să grăbească a-și lua cărțile de alegători, căci fără această carte, nu este nimeni primit la vot. — De și primarul este dator a trâmte aceste cărți, in cele din urmă trei zile, fiă căru cetățian, cu toate acestea este bine, ca să nu așteptăm pe primar să vină la noi — căci cine scie ce se poate întâmpla — ci să mergem noi la biurouri spre a ni le lua, să dăm dovadă, că ținem la drepturile noastre de suverani, căci suverani suntem in zilele de alegeri.

A doua schimbare introdusă in lege este, că biuroul provizor nu se mai instalează prin aclamație, de către bandele aduse de cu noaptea in sala alegerilor, ci primarul său delegatul său, care deschide biuroul la 9 ore, pune numele alegătorilor prezenți in urnă și trage la sorți 3 persoane cu știință de carte, cari vor forma biuroul provizor, dintre cari cel mai în vîrstă va fi președinte, iar cei alți doi secretari. Sub conducerea acestora și in timp cel puțin de 3 ore, se face alegerea biuroului definitiv, din care nu pot face parte funcționarii statului, județului și comunei de ori-ce categorie, precum nici primarul cu ajutoarele sale sau membrii comitetului permanent.

Votarea ține două zile. Toți agenții administrației, precum prefectii și toți impiegații sub-prefecturilor, șefii de poliție și toți agenții polițienesci, toți procurorii și judecătorii de instrucție, avînd dreptul de a vota in acel colegiu, ei nu vor vota de cât a doua-zi, de la 2—4, și nu vor rămănea in sala de alegere de cât pe timpul necesar spre a și da votul lor. — Toți acești impiegați nu vor putea sta nici in sala de alegere, nici împrejurul localelor de alegeri.

Ori-ce călcare a acestor dispozițiuni, este aspru pedepsită de lege. De aceea alegătorii, mergînd la vot, cum dator este ori-ce cetățian, care ține la drepturile inscrise in constituțiune, să fiă cu priveghiare la întreaaga respectare a legii, și să protesteze la biuro și la tribunal in contra ori-cărei călcări a legii.

STIRI TELEGRAFICE

de prin ziarle străine.

Sumariu. — Rusia și Elveția. — Guvernul rus și nihilistii. — O propunere rusească — O veste bună. — Antologii sociale din Rusia — Din Afganistan. — Sărbii victorioși.

Viena, 25 Aprilie.—Rusia a adresat puterilor cererea, ca să se facă pe lângă guvernul Elveției un pas colectiv, pentru restrângerea dreptului de asil.

Viena, 25 Aprilie.—In urma știrilor sosite din Petersburg atentatorul Solowieff acum Duminecă ar fi făcut (!!) mărturisiri însemnate. Guvernul a ajuns pe baza (!!!) lor la cunoștința unor planuri, cari au fost in legătură cu atentatul. Ast-fel, daca atentatul ar fi reușit, in noaptea de 14 spre 15 Aprilie erau să fie omo-

riți 140 de funcționari mari atât civili, cât și militari din intreg imperiul rus, și apoi, din confusiunea ce se năcea, conjurații să și tragă foloasele posibile. O arestare făcută la 16 l. c. a dat poliției ocaziune să descopere (!!!) nește acte (!!!) a le comitetului executiv. Este probabil, că se vor trimite comisiuni de instrucțiuni la Charcow și Odessa, de oare se presupune, că ar fi un nex direct între atentat și faptele întâmplare mai înainte in numitele cetăți. Tarul va petrece vara aceasta o mare parte prin străinătate și, in acest cas, va lua regenta unul din cei mai bătrâni mari duoi.

Berlin, 25 Aprilie. — Rusia insistă, că in comisiunile internaționale și rumelice orientale precum și in comisiunea de delimitațiune a Balcanilor, să se decidă cu majoritate de voturi numai cestiunile mai mici, pe când cele mai principale să se resolve in mod definit și valabil numai prin unanimitate.

Filipopol, 26 Aprilie. — Plecarea trupelor ruse de ocupațiune se va incepe precis la 3 Maiu. Regimentele, cari vor avea mai întâiu să părăsiască Rumelia de Ost, sunt deja însemnate; ele se țin toate de corpul de armată XIV.

Petersburg, 25 Aprilie. — După «Noul Timp» azi se incepe procesul, respective condamnarea oficerului Dubrowin, care cu ocaziunea unei perchițiuni a poliției in casa lui, a luat o armă de foc și a dat cu ea după un organ polițienesc.

Modul procesului este cel nou, adică sumariu. Măine se vor condamna trei studenți pentru crima de les-maiestate.

(N. R. După vederile de azi adevărata majestate e poporul. Oare această majestate n'a fost și nu este ea destul insultată de criminali mari și mici? Ba da! Dar când sacul cu păcate va fi plin, atunci va veni și ziua cea mare, când vor fi judecați tocmăi aceia, cari azi se cred capabili a judeca ei pe alții, pentru ca să îi condamne. Faptele de azi nu vor rămănea nereșunate. Guvernul rus el însuși accelerează termenul fatal, și încă in acea măsură, in care comite cruzimele și-și mărește despotismul. S'a umplut valed, ce-l departe pe guvern de fi și progresiști, cu victime nevinovate și ze'oaase, atunci el însuși (a ajuns malul cel alt. Atunci dies i la, dies irae.)

Viena, 26 Aprilie. — Din o relațiune scosită din Petresburg se citesc aceste:

Persoanele es de prin casele lor numai când au o mare și urgentă afacere de implinit; in urma acestui fenomen stradele ar presenta aspectul unei pustietăți, dacă câte un demnitar sau militar mai de frunte n'ar eși in caretă și escortat de câte un detașament de cavalerie, n'ar alerga in fugă selbatecă peste strade, ca și când ar voi se scape de cineva. Bisericele și teatrele sunt foarte puțin cercetate; prin cafele și birturi se vorbește foarte incet sau mai bine de fel, căci fie care e ingrijat și se teme, să nu cadă in ochii rai vre unu agent polițienesc secret, fie acela al guvernului legal sau ilegal.

Londra, 25 Aprilie, »Times« afă, că consulul general britic s'a reîntors la postul său din Cairo.

»Daily News« anunță din Guerdamuk cu data de 24 l. c.:

»Jacub-chan s'a învoit să primiască in Cabul, o misiune britică. Cavagnari pleacă spre Cabul cu o escortă suficientă, îndată ce se vor precisa detaliile«.

Belgrad, 25 Aprilie. — Teritoriul sârb e cu totul curățit de Arnăuți. Ei au lăsat peste 200 de cadavre. Cu ocaziunea exploziunii erbării, ceea ce Sârbii cu intențiune au făcut'o, au sburat in aer peste 30 de Arnăuți.

Serviciul telegrafic al »României Libere« de la 28 Aprilie. — 4 ore seara.

Paris, 28 Aprilie. — Niște sciri venite din Bulgaria spun, că principele Waldemar, fiul regelui din Danemarca și frate cu regele Greciei va obține, la alegerea pentru tronul Bulgariei sufragiele unu mare număr de deputați.

Principele Waldemar e născut la 27 Octobre, 1858.

»La republique française« anunță, că acordul

intre puteri, asupra cestiunei, grece astăzi e complet. Mijlocirea puterilor se va basa strict pe stipulațiunile protocolului XIII al tratatului de Berlin; dar nu e hotărât încă sub ce formă va fi oferit Turciei. E probabil, că această cestiune va fi rezolvată intr'o conferință a ambasadorilor la Constantinopol.

— 28 Aprilie — 8 ore seara.

Roma, 28 Aprilie. — Generalu Garibaldi publică un manifest către italieni, pentru a anunța formarea unei ligi democratice, al cărui scop va fi revendicarea esercițiului definitiv al suveranității naționale. Manifestul zice, că legea va urmări scopul său prin mijloace pacifice, dacă opera sa nu va fi împiedecată de guvern.

(Havas)

A se vedea ultime sciri pe pagina III.

București, 17 Aprilie.

Cum vor eși alegerile? este intrebarea, ce de miș de ori se repetă pe zi, in capitală și in tot cuprinsul țării.

Respunsul la această intrebare este greu, din două motive: Guvernul a declarat solemn, că va lăsa alegerile libere; — partidul liberal-național este împărțit. Aceste două împrejurări, pe lângă multe altele secundare, nu ne lasă a vedea tocmăi limpede in viitor.

Dacă guvernul se va ține de cuvînt, in lăsarea alegerilor libere; dacă dînsul nu va pune forțele administrative in serviciul comitetelor guvernamentale, de sigur că, din urna electorală, vor ieși mai puține nume absolut devotate celorla astăzi la cărma statului. Românului, din fire nu'i cam plac oamenii stăpînirii. El scie, din o lungă experiență, că făgăduiele celor de la putere sunt mai tot-d'a-una vorbe deșerte, și că oamenii stăpînirii se trudesca mai mult, ca să păstreze și să măriască căștigurile stăpînirii. ear nu alegăry pe la alegătorii, pentru ca să dobăndească mijlocul constituțional de a face binele țării. De aceea poporul român a ajuns cam sceptic, și ascultă mai cu poftă pe cei ce vorbesc impotriva cărmuitorilor, de cât pe cei ce fac lauda acestora. — Libertatea alegerilor dară, daca libertate va fi, are să cufunde sub valurile opozițiunii pe mai mulți din lopătării luntrei guvernamentale.

De acest lucru se tem favoriții zilei. Temerea lor are temei. Ca spectatorii independenți ai situațiunii constatăm lucru, făgăduind cetățenilor, că vom priveghia necurmat, ca libertatea alegerilor să nu rămănea o vorbă scrisă numai pe chărta ministerială, și că noi preferim a vedea partidul liberal cădînd de la cărma statului, de cât mîntîindu-se prin violentarea alegerilor.

Forța partidului liberal-național, atât de puternic acum trei ani, a mai slăbit și mult a slăbit astăzi, prin diviziunea deosebitelor nuanțe liberale.

Unde sunt, Vare, legiunile? — suspina cuprins de durere August, in urma nenorocirii militare din Germania.

Unde sunt forțele partidului liberal-național, constituit la Mazar-pașa? — intrebă toate inimele sincer liberale și independente pe d. I. Brătianu.

D. Iepureanu, președintele întăului minister liberal, in care figurau dd. Brătianu, Vernescu și Cogălnicianu, care a primit greaua moștenire a guvernului conservator, luptă acum in contra grupului liberal de la guvern.

D. Vernescu, ministrul de interne in primul cabinet al uniuimii liberală, care s'a distins la guvern, prin libertatea lăsată ale-

gerilor, prin pedepsirea celorla cari ingerau și prin introducerea tinerimei instruite in administrațiunea țării, este astăzi in luptă cu grupul de la cărmă.

D. Cogălnicianu, ministru de externe al cabinetului eșit din lupta in contra fostului regim, la care a alergat in momentele cele grele pentru țară, s'a desfăcut de nuanța de la putere și e in luptă cu dînsa.

D. Ionescu, capul fracțiunii libere și independente, trecător prin ministerul d-lui Brătianu, dară luptător distins in contra regimului Catargi, este astăzi in contra celor de la cărmă și luptă pentru resturnarea lor.

Eacă situațiunea

Acest lucru, l-am prevădut de mult și, cât a stat in puterile noastre, am căutat să'l înlăturăm, statornicind, in locul discordiei care ne va nimici, unirea francă și leală a tutulor nuanțelor marelui partid liberal-național.

Nu vom reveni astăzi asupra cauzelor acestei desbinări nenorocite; constatăm numai, că această desbinare urmează, că partidul liberal intră divizat in luptă, și că de această divisiune au să profite adversarii de principiu.

Acesta este al doilea motiv, care inspiră temeri celorla cari privesc lucrurile mai de parte, așa că in situațiunea, in care se găsesce partidul liberal, cu cestiunea Evreilor in spinare și cu fiorul de care, pe drept, este cuprinsă Moldova in față, temerile tutulor bărbaților independenți, dintre liberali, sunt mari. Optimistii chiar, căror le place să vadă totul in bine, se indoiesca de marele succes al grupului de la guvern in alegeri.

— Ne temem, zic dînsii, de Moldova. De acolo va veni opozițiune, căci și liberalii și conservatorii sunt in contra guvernului. Chiar in Muntenia, nu putem fi siguri de întăiul colegiu senatorial, și pe alocurea de întăiul colegiu pentru deputați.

Aceste temeri, intemeiate pe cuvinte puternice, se traduc in sumă in: Guvernul nu va avea majoritate in senat, va avea o însemnată minoritate opozantă in cameră.

Și de ce această perspectivă?

Cauza hotăritoare este desbinarea partidului liberal-național.

Acum se vor culege roadele, cu nechibzuintă semăuate in anul trecut.

Situațiunea destul de dureroasă pentru partidul din care facem parte, destul de îngrijitoare chiar pentru viitorul țării.

Noi suntem cu atât mai triști, cu cât vedem că toate încercările de reconstituirea unirii de la Mazar-pașa au ramas sterpe. Ca element tîner și independent, care n'a-rem nici o responsabilitate in faptele trecute ale guvernului liberal, căci departe și aproape străini am fost de mai toate resoluțiunile luate, privim cu multă părere de rău situațiunea și ne ingrijim de viitorul țării noastre.

Când on. d. Conta, din Iași, profesor universitar și bărbat distins prin publicațiunile sale filosofice, cu care simpatism, fără a-l cunoasce, căci este un om de valoare, face procesul rasei semitice, mărturisim că orizontul viitorului s'a acoperit de nori, și babelul prezentului apare și mai contus până acum.

Ca organ de publicitate, care am căutat să represintăm, in capitala țării, suspinile Moldovei celei mult nesocotite in sfaturile țării, incepem să ne temem și mai mult pentru ziua de mâine.

Napoleone III era cam superstițios; el credea mult in steaua sa, care l'a scăpat la

Strasburg, la Boulogne și la 2 Decembrie. Fi-va steaua d-lui Brătianu mai fericită, în aceste vremuri de întunecimii, cari vestesc îngrozitoare furtuni?

Fiorii ne turbură liniștea, căci Românii suntem și, mai înainte de toate, ținem la viața eternă a României.

CRONICA ZILEI

Aflăm că, prin ministrul de externe, Eforia spitalelor din București a primit din partea M. S. Impărătesei tuturor Rusiei un frumos dar.

Majestatea Sa a trimis, pentru capela dela asilul „Elena Doamna” o *Evangelie* înbrăcată în argint poleit cu aur. Valoarea ei s'ar fi rădicând la vro 700 franci.

Una din catedrele de drept civil de la facultatea din București, rămasă vacantă prin moartea neîntârziată profesor G. Costaforu, și suplinită doi ani de d. Nacu, se va ocupa, pre cît se pare, în mod definitiv. La concursul ținut la universitatea din Iași, nu s'a mai prezentat un alt candidat afară de d. Nacu, ast-fel că juri esaminator e recomandat ca profesor.

„Steaua României” află, că și d. Sturza a sosit la Iași.

„Monitorul” de azi publică două decrete domneste, prin care se grațiază de restul închisoarei mai multe persoane civile și militare, iar la altele li se reduce osânda.

Apoi alte decrete, prin cari se înaintează în grade mai mulți ofițeri, medici militari și administratori.

În noaptea de Sămbăta trecută spre Duminică s'ar fi furat, se zice, niște vestimente din palatul de la Cotroceni.

Nu știm dacă poliția a prins, pe hoții pînă acam.

„Clopotul”, este o foaie politică și literară, care va eși cît timp vor dura alegerile și activitatea Constituantei. Programul ei se resumă în două puncte: 1° Domnia românească; 2° Măsuri preventive contra străinismului.

Ese luna, mercuria și vioerea.

În numărul viitor începe traducerea romanțului social-politic *Contesa Nerușinută de Victor Tissot*, romanț care a fost și este prigunit cu asprime de poliția germană.

În Paris acest romanț, numai în câte-va zile, aș eși mai multe ediții.

DIN AFARA

Adunarea națională bulgară.

Ziarului „Times” i se scrie din Tirnova, că principele Dondukoff-Korsakoff și în genere Rușii ar fi foarte supărați pentru modificările, pe cari le-a introdus adunarea națională bulgară în proiectul original de constituțiune. Prin aceste modificări puterea viitorului principe ar fi atât de redusă și mărginită, în cât Rusia nu mai poate spera să-și facă din el un instrument. Corespondentul adaugă, că idea de a modifica constituțiunea în sens liberal, nu ar fi emanat nici de cum de la Bulgari, ci „din partea unor capete înțelepte dar străine, ascunse dupe culise”.

Ni se pare, că această corespondență este prea optimistă. Nu am crede lesne, să fi observat Bulgarii o atitudine atât de neatârnată față de influențele Rusiei, cari negreșit au căutat să fie ascultate și în constituțiunea. Dacă ar fi din contră, ne-ar părea bine. Precum aflăm însă din aceeași corespondență mai la vale, toată această „reducere și mărginire” a puterilor principelui, prin care s'ar fi sustras acesta de la înriurirea cabinetului rus, nu stă de cît în restricțiunea dreptului, ce-î acorda proiectul constituțiunii, de a putea face imprumuturi în absența camerelor.

Comisarul turc, care luă parte spectaculoasă la toate lucrările constituantei bulgare, protestă în contra art. 1, 2, 3, 19 și 34 din constituțiune și imanuă acest protest principelui Dondukof Korsakof. Ce privește art. 1 și 2, cari se refer la granițele Bulgariei, ca *regulănde*, comisarul otoman le declară de prisos, de oare ce fruntariile principelui sunt deja fixate. Ceilalți articoli sunt combătuți ca contrarii tratatului de Berlin, care nu recunoaște ereditatea tronului bulgar, pe când acele puncte ale constituției o recunosc.

Nici pe Dondukof, nici pe Bulgari nu-î vor dura de alt cum mult capul pentru acest protest.

Convențiunea austro-turcă.

Din Constantinopol se anunță cu privire la cuprinsul acestei convențiuni, cum știm deja încheiate, că Austro-Ungaria a primit prin ea dreptul de a ocupa pe lângă localitățile acordate prin precedentele înțelegeri, anume Preboy, Prepolje și Bielopolje și orașul Nova-Varos, în schimb renunță însă la ocuparea Ragusei, din partea de mează zii a sandjacului de Novi-Bazar.

„N. fr. Presse” se întreabă, care să fie această „Ragusă”, căci una e în Dalmația.

Măsurile represive și propaganda revoluționară în Rusia.

Ministrul de resboi rusec a emis la 20 ale lunii acesteia un ordin de zi foarte caracteristic, din care estragem următoarele:

1. Cercetarea și judecarea proceselor în contra persoanelor civile, cari au fost trase în judecată pe baza ucasului de la 5 Aprilie, se face în cercurile militare sau de către tribunalele de resboi temporale; membrii temporali ale acestor tribunale vor fi numiți tot d'auna, la ordinul special al guvernatorului general, din rândurile ofițerilor de stat major ale trupelor cari sunt dislocate în deosebitele districte, în cari se va ține judecata. 2. Apărarea acușărilor în materie de felul acesta se va încredința candidaților la acest post, atașați pe lângă tribunalele militare, sau după alegerea acușărilor sau a președintelui. 3. În acord cu art. 403, cartea XXIV, a legilor militare de la 1869, guvernatorii generați sunt imputerniciți a preda tribunalelor militare și fără o cercetare prealabilă pe acușății aceia, a căror purtare este atât de evidentă, în cât lămurirea împrejurărilor mai de aproape apare cu totul de prisos. 4. Procurorul militar după ce a primit rezultatele cercetărilor prealabile, este îndatorat a prezenta guvernatorului general nu mai târziu de cât în ziua viitoare afacerea dimpreună cu ideile sale, despre ceea ce este de făcut mai departe. 5. Pro-

curorul militar predă scrisoarea de acuzare tribunalei militare în termen de 24 de ore, după primirea afacerii de către guvernatorul general. 6. Tribunalul dă apoi afacerii mersul ulterior, începând cel mult din ziua viitoare 7. Martorii, cari nu se vor ivi înaintea tribunalului în timp de trei zile, nu vor fi citați; declarațiunile lor vor fi cetite în ședința tribunalului, de cum-va împrejurările nu vor reclama espunerea lor verbală. 8. Judecata detaliată trebuie să fie prelucrată în timp de 24 ore, de la espunerea faptului principal. 9. Reclamele și protestele în contra sentinței tribunalei militare vor fi predate în timp de 24 de ore, socotind de la publicarea în toată forma a sentinței...

La acest ordin de zi, inspirat de o procedere de idei din cele mai tiranice și discreționare, comitetul secret al revoluțiunii a răspuns deja cu o proclamațiune către armată, ai cărui cuprins este acesta în resumat:

Este în Rusia o putere, care ar poate servi cauza libertății și să-î grăbească triumful, și această putere este — armata. Și ea a trebuit să suferă numai de curând toate chinurile actualului sistem de guvernare din Rusia. Să fi uitat ea deja cele suferite și să nu înțeleagă motivele răului? Actuala situațiune a armatei este cu mult mai rea de cât aceea, în care se afla armata rusă după reintoarcerea ei din resboiele cu Napoleon marele, pe la 1813 și 1815. Atunci ea află în Rusia starea marțială și ruina poporului. Acum armata noastră nu vede de cât țărani peritori de foame, deficite, sclavia poporului, defraudățiunile ale tesaurului public, iesuții în școale și stăpânirea de spionii, la cari se asociază, conform ucașului de la 5 Aprilie, și membrii de ai familiei imperiale!

Vitejii de la Șipea și martirii de la trecerea Balcanilor sunt aplicații la niște execuțiuni rușinoase asupra sărăcitei țărânimii și a unor muncitori flămânzi. Se poate întâmpla, ca ofițerul care a scăpat de moarte la infricșatul atac în contra Plevnei, să impuse la vre-o demonstrațiune de strade a nemulțumitei populațiuni asupra sorei sale, sau să treacă în marșul de paradă peste mormântul fratelui său, impușcat după denunțarea miserabilei poliții secrete! Ce situațiune infricșată! Între eroii din resboiele contra lui Napoleon se găsiu oamenii, cari nu au putut suporta o ast-tel de stare de lucruri, ei au format asocieri politice, cari aveau de țintă o schimbare a sistemului de guvernare din Rusia. Tocmai aceeași, dar ținând seamă și de împrejurările actuale, să facă armata și acum, dacă mai numără în rândurile ei oameni de inimă și spirit. Acum avem mai mulți sorți de a învinge, de cât între anii 1815 și 1825, pentru că astăzi nu lucrează numai nobilimea și ofițerii. Despotismul trebuie să cadă mai curând sau mai târziu; criza însă poate să țină însă ani mulți și să înghită victime multe. De la toți bărbații onesti și cugetători din armată atarnă, ca capetul ei să fie înlesnit și accelerat.

Clericalismul și republica franceasă.

Răbdarea, ce observase până acum guvernul republicei franceze față de atacurile cele violente ale prelaților în potriua legii de instrucțiune a lui Jules Ferry, s'a sfârșit în urmă; guvernul a în-put să ia o altă atitudine, mai aspră, față de acești sistematici ațățători și meritul acestei împrejurări este al arhiepiscopului de Aix.

Acest prelat aruncă, într'o circulară trimisă preoților săi cu ocazia pascilor, cum am zice, mânușa regimului republican. Referându-se la cunoscuta scrisoare a lui Leo XIII către cardinalul vicar, declara în scrisoarea sa pastorală, că scopul reformelor ce sunt pe cale de a se introduce în instrucțiune este desființarea religiei și descreștinarea adică împăgânirea școalelor. Școala modernă va face din copii nește „monștrii mici, necredincioși și lipsiți de moralitate”... Arhiepiscopul de Aix provocă la sfârșit pe supușii săi sufletesci de a se opune „modernilor plagiatori ai lui Iulian Apostată”.

Considerând bigotismul care mai stăpânese încă majoritatea poporului francez, și înlesnirea cu care preoțimea ei poate întoarce capul, guvernul republicei nu a mai putut stărui într'o răbdare, care și până acumă părea destul de escisivă. Ministrul cultelor și instrucțiunii publice, d. Lepère, a înțeles prea bine aceasta, căci răspuns agitatorului cu mitră, printr'un fapt foarte pozitiv și foarte instructiv pentru alții de soiul lui, îl invită anume să se infățiseze înaintea consiliului de stat, pentru abus de funcțiune.

În același timp guvernul face cunoscut printr'o notă, că este ferm hotărît de a opri și pedepsi ori ce polemică în contra politicii guvernului prin circulare bisericesci sau de pe amvon.

Despresurarea lui Pearson.

Cel mai important fapt de pe câmpul de resboi din Africa, este despresurarea colonelului englez Pearson, și înfrângerea cu această ocaziune a Zulilor la Ekove. „Standard” împărtășește despre cursul acestei întâmplări următoarea schițare a corespondentului său din cuartirul general englez:

La 1 a acestei luni, des de dimineață, am părăsit lagărul nostru de la țermul drept al râului Amatikulu și am înaintat șapte mile de la această localitate. Ajunși la această depărtare, am făcut o „fortăreață de cară”, și am săpat șanțuri adânci în jurul lagărului. Ne aflam pe un loc cam ridicat și puteam vedea de acolo bine turnul de la Ekove. Îndată ce am făcut lagărul, colonelul Pearson ne semnală, că inimicul este în marș către Suganzama și că nu este consult să ne lăsăm vitele a pasce afară de lagăr. Noaptea se petrecu în liniște, dar pe la 5 jum ceasuri dimineața vedeam apropiându-se de noi de către nord-est coloane mari de inimici. Ei au trecut peste râul Inyanzi și se formară pe colinele dimprejur în linie de atac, întoornindu-se într'o direcțiune de senilună. Regimentul 60 de vânători acoperea fruntea a lagărului, scutit după șanțuri. După el venia regimentul al 57 sub Clarke. În unghiul al doilea se află două tunuri de calibrul 9, și regimentul 91 forma ariergarda. În unghiul mai apropiat se află alte tunuri, apoi două companii din regimentul 21, 3 companii din al 3-lea Buff și regimentul 99. Nu departe de aripa stângă era așezată bateria de rachete sub locotenentul Cane.

Inimicul înaintă cu o mare înțeleală spre fruntea lagărului, dar fu primit de către vânători cu un foc infricșat. Într'o jumătate de ceas Zulii au fost împedcați de a mai înainta spre acest punct și pe la 6 ceasuri și jum. vânătorii eși opriră focul, de oare-ce inimicul era bătut în acest punct.

FOIȚA „ROMÂNIEI LIBERE”, 3

SACRIFICIUL NEFOLOSITOR

(URMARE).

După ce d-nu de Cery așează ast-fel această dramă de familie, eși explică starea visitatoarei sale, paloarea sa, tremurătura sa, și fisionomia dupe care se ghicea îndată că ea se supunea, cu răbdare, nenorocirii sale. El își explică asemenea și strălucirea ochilor ei, surisul care ră-tăcea câte odată pe buzele ei... Nenorocita, temendu-se de a-î displace prin tristețea sa, de a fi respinsă, desprețuită de el... suridea și cu moartea în inimă, se silea să joace rolul curțisană.

— Cu toate acestea, zise Luisa Leroy, pe care această istorie o atinsese foarte mult, d-nu de Cery nu-î dedese acești bani ca împrumut, ca present?

— Ba da, dar în schimb el voia să știe ce voia ea să facă cu acei bani, și s'ermana femeie întrebată fără veste, neștiind ce să invente, sau ne-voind să mință, — sunt momente, scumpa mea d-nă, în care omul nu poate, nu știe să mință — păstră tăcerea.

Ea nu voia să spuie, că acei bani trebuiau să înlocuiască pe aceia care-î perduse bărtul său, dintr'ua sumă ce-î fusese încredințată în ziua trecută. De cât să facă o asemenea mărturisire, ea preferă mai bine să se sacrifice.

— Nu-cumva o învinovățești? Întrebă cu vioiciune d-na de Leroy.

— De ce, scumpa mea d-nă? Find-că nu a mărturisit totul d-lui de Cery?

— Nu; nu vorbesc pentru asta, reluă Luisa cu aprindere. Ea venise să se sacrifice, și se sacrifică, dupe cum se hotărise. Vorbind de această hotărâre chiar trebuie să o acușăm că a făcut asta? Infine, te întreb pe d-ta, d-nă, d-ta care ești respectată de toți, această femeie, este vrednică de milă sau de dispreț?

— Și eu m'î-am făcut această întrebare, draga mea copilă, și, cu toată gravitatea sa, m'î-am răspuns....

— Ah! să vedem, vorbește.

— Mă vor acușă că nu ți-î destul la morală, cine știe? Chiar d-ta mă-ai acușă poate, Dar, find-că mă întrebă, trebuie să-ți spun ideea mea.... Creș, că cu moravurile noastre, onoarea femeii diferă de a bărbatului, a tatălui de familie. Greșala femeii se poate ascunde pentru toți, ea singură suferă și moare. Greșala bărbatului din contră, ese la lumină, știe toată lumea. Ea lasă pe fruntea vinovatului pată neștersă.

— Atunci părerea d-tale este....

— Mă iartă, că nu am nici opărerere; cuvintele mele sunt destul de deslușite că să-ți potă da singure o părere.

Dacă nu-ți ajung cuvintele, faptele mele te vor ajuta a-ți lua o hotărâre.... D. de Cery avea un scop când a spus bărbatului meu a această tristă istorie. El spera, că voiți afla-

cu toate amănuntele ei și că-î-aș putea face un serviciu.

În adevăr, printr'un simțiment de delicatețea lesne de înțeles, el nu îndrăsnia să se prezinte la nenorocita văduvă, mă rugă dar pe mine să mă duc în locul lui. D-nu de Cery vede bine că nu trebuie s'o părăsească în nenorocirea ei. Ce ar deveni această femeie și sârmanii săi orfanii, dacă nimeni nu ia-î ajuta? Tatăl îngrijea de toată familia; dacă el a murit, la ce se pot aștepta acești ne-norocii? de cât la miserie, la moarte.... poate că și la rușine...? Înțelegi bine dar, ca am primit rugăciunea d-lui de Cery și m'am dus să ved pe nenorocita văduvă și pe copiii ei.... Ce tristețea, ce durere, ce disperare!... și mai mult de cât asta încă ce sentiment de sacrificii, și de rușine nefolositoare.

Traducere de d-șoara Lucreția B.

De arendat

Moșia Poana din Dolj plasa Jiului o are de gara Filiași, întindere trei mii pogoane între care nouă sute pogoane arabile, trei hanuri, o moară pe Gălotru cu zece alergătoare, treizeci pogoane vie se aă în arendă de la sf. Gheorghe 1880 și chiar de acum.

Asemenea se vinde și pădurea dupe aceasta proprietate în total sau în parțete de o sută pogoane.

Doritorii se pot adresa în toate zilele la ora nouă dimineața, seara la șapte în Craiova la d. Alexandru Aman unde vor vedea și condițiile.

R 605 3-3-1

DE ARENDAT și de vânzare

Moșia «Comani», împreună cu trupurile scele, părțile mele din județul Oltu, plasa Șerbănești, sunt de Arendat și de vânzare chiar de acum; întinderea lor ca 2 00 pogoane, Casă și magaziu, han, pod pe scripete, liv. di, vii păduri și 800 pogoane arătoare; a se adresa Strada Tîrgu-Vestei (Griveței) No. 49 București.

(582) 10-2-6 Sm. Mărgăriteșcu.

GRAND BAZAR DE ROUMANIE

STRADA ȘELARI No. 7

STRADA ȘELARI No. 7

Primesce succesiv din propria sa fabricațiune enorme transporturii de

HAINA CONFECȚIONATE

PENTRU

BARBAȚIȘI BĂEȚI

precum și diverse colecțiuni de stoffe fine și moderne pentru a primi comande efectuabile cu o rară perfecțiune în condițiuni foarte avantajoase

EN GROS & EN DETAIL

Soliditatea stofelor, estrema eleganța a croielei și modicitatea admirabilă a prețurilor vor satisface pozitiv pe D-nii clienți — de verice condițiune — mai pre sus de ori-ce speranță.

NB. A se nota numai la No. 7.

EN GROS

Labrăria

Frații Ionițiu Cⁿⁱ

Strada Lipșani, No. 7 27.

Anunță sosirea unui mare asortiment de REGISTRE DE COMPTABILITATE din Fabrica: Franceze și Germane, liniate în toate formatele cerute. Recomandăm cu deosebire comercianților din provincii că le oferim cu ocazia, cu prețul cel mai moderat. Asemenea recomandăm și marele nostru asortiment de cărțile de scris, scrisori, plicuri și de tipar, cu prețuri moderate. Suntem în pozițiune de a satisface ori-ce cerere în toate felurile de cărți școlare, etc., la care reducem și cel mai mare rabat.

EN DETAIL

Un ténér Basarabean

Practic în agronomie, dorește a lua moșii mari în administrație sau o moșie în exploatare. Doritorii se vor adresa strada M. del No. 3, în locuința dr. Marini, în toate zilele până la 10 ore de dimineață și în alte ore.

42 CALEA VICTORIEI 42

În apropiere de Piața Teatrului vis-a-vis de casa Török

NU SE MAI OFERA O ASIA OCASIUNE

D'A CUMPARA

!! EFTEN și BUN !!

Din cauza Abandonari Totale a negociului PANA LA SF. GHEORGHE

Vinderea totală a întregului asortiment de mărfuri

SE VA FACE

PANA LA Sf. GEORGE SCAZAMENT 60% PANA LA Sf. GEORGE

ESTE A SE VINDE ȘI STELAGIELE

- Șervete fine de damasc 3 1/2 fr. 4 fr. 5 fr. 6—12 fr.
- Cămașile cele mai fine de olandă și percal (pentru zi și noapte), pantaloni, camisoane și fuste 2 fr. 3 fr. 4 fr. 5 fr. 6—12 fr.
- Garnituri de masă de olandă pentru șase persoane (1 masă și 6 șervete) 7 1/2 fr. 8 fr. 9 fr. 10—16 fr.
- Olandă cea mai fină de Belgia și Rumburg 68 coți, 49 fr. 52 fr. 55 fr. 60—90 fr.
- Batiste de olandă cu sau fără litere, 40 bani, 50 bani, 75 bani, 1 fr. 1 1/2—2 fr.
- Camisoane foarte fine melino franceze, capoete, costume de ori-ce preț.
- Pantaloni, fuste și camisoane de pichet, de ori-ce preț.
- Olandă cea mai fină de Rumburg pentru 6 cearșafuri 3 1/2—4 coți lată, 30 fr., 35—50 fr.
- Pantaloni și cămași fine, pentru domni de Rumburgul cel mai fin 3 1/2 fr. 4 fr. 5—10 fr.
- O mare parte de ciorapi, manșete, cravate cu 60% mai eftene de cât prețurile lor reale.
- Zestre completă de la 300—2000 fr. Rară ocaziune pentru nunți

GRATIS
Cumpărătorilor de 50 fr. 3 batiste, brodate sau șervete.
" 100 fr. 3 superfine batiste și 6 șervete brodate.
" 200 fr. 3 cămași elegante de dame și 6 batiste foarte fine.

NU SE MAI OFERA O ASIA OCASIUNE

D'A CUMPARA

!! EFTEN și BUN !!

42 CALEA VICTORIEI 42

În apropiere de Piața Teatrului, vis-a-vis de casa Török

CALEA VICTORIEI PALATUL „DACIA”

Lângă magazinul FRATILOR KOCH și vis-a-vis de magazinul D-nei CARISSI

Anunțiu Important

! SA TRAIASCA CONCURENTIA!

Sub-semnată reprezentațiune a celei mai mari fabrici de lingerie și olandă din Viena, aduce la cunoștința Onor. Public, că dănsa numai și numai

DIN CAUSA GRAMADIREI MARFURILOR SI FIIND CA MARFURILE

TREBUE SA FIE DERFACUTE PANA LA SF. GHEORGHE

vinde cu prețuri atât de eftene în cât poate să concureze cu ori-ce concurențe. Mărfurile sunt toate în cea mai bună și solidă stare

(NEATAcate NICI DE APA, NICI DE UN ALT EVENIMENT)

Este în interesul Onor. Public a și procura trebuințele sale acum într-o cantitate mai mare căci

Nu se va găsi așa de curând iarăși o ocazie atât de favorabilă

Pentru cumpărarea acestor articole

PRECIUL CURENT:

- 800 duzine gulere de lino și de chiffon quadruplu, 2,50, 3, 3,50, 4, 5, fr. per. 1/2 duzina.
- 600 dușine manșete quadruplu 4,50, 5, 5,50, 6 fr. per. 1/2 duzina.
- 1,000 bucăți garniture brodate pentru dame și copii, a 1, 1,50, 2, 2,50 fr. până la 4 fr.
- Mai multe sute duzini batiste albe și colorate, b. 45, b. 75, b. 1, 1,25 1,75 fr. bucata.
- Mai multe mii bucăți corsete, 3, 5, 6, 7 fr. cuirase 9, 12, 14 fr.
- 3,000 cămași bărbătești albe și colorate, 2,50 3,50 4,50 5, 6, 7 până la 12 fr.
- 2,000 perechi ismene bărbătești 2, 2,50 4, 5, 6 fr.
- 3,500 cămași, ismene și camisoane de dame 2, 2,50 3, 4, 6, 7, 8 până la 15 fr.
- 1,500 bucăți pânză 15, 18, 20, 24, 30, 40, 50, 55, 60 până la 150 fr.
- 800 bucăți chiffon franțuzesc, 45 coți, 18, 20, 24, 28, 30, fr. bucata.
- Mai multe mii bucăți Oxford colorat adevărat a 70 bani cotul.
- Mai multe sute duzini fețe de mese albe și colorate, 2, 4, 5, 6, 7 fr.
- Mai multe sute bucăți plapome Goblin 10, 15 până la 30 fr.
- Mai multe sute bucăți plapome de lână și Cachemir de la 10—24 fr.
- Mai multe mii bucăți șervete, prosoape, prosoape turcesci, lingerie de masă pentru 6, 12, 18 și 24 persoane, cearșafuri fără cusătură cu prețuri neauđite de eftine.
- Ciorapi, cravate, batiste cu dantele, batiste de dimineță, fichus, fuste, camisoane, costume și halaturi de melino cu prețuri eftine.

CALEA VICTORIEI PALATUL „DACIA”

Lângă magazinul FRATILOR KOCH și vis-a-vis de magazinul D-nei CARISSI

ASTHME

Cărbuni, nadufu, sufocațiunea și toate boalele organelor respiratorie sunt vindecate prin Tuburile Levasseur, 1 fr., în Franța.

Levasseur farmacistu—chimistu de clasa I-a, 23, rue de la Monnaie, Paris.

Depozitu: la dd. Etel, Rissdorf și Zürner. — Si la toți principalele Pharmaciai.

NEURALGIES

Vindecate la momentu chiaru cu harurile anti-neuralgice, ale d-rului

Gronier, Prețu 5 fr. cutia, în Franța.

INJEȚIUNE GRIMAULT et Ce

MATICO

GRIMAULT & Ce pharmaciaști
8, RUE VIVIENNE, PARIS

Exclusivmente preparată cu foile Maticonului din Peruvia. Acastă injețiune, și au câștigat în puțină ani u reputațiune universallă. Ea curarisește în puțină timp sculamentele cele mai rebelle.

Depozitu în principalele Pharmaciai.

ASTHME CIGARETTE INDIENNE

CU CANNABIS — INDICA

De GRIMAULT & Ce, pharmaciaști la Paris

Este d'ajunsu d'a aspira fumulu Cigaretelor cu Cannabis indica, pentru a face se dispare asthmulu cel mai violentu, tussea nervoasă, răgușeala, stingerea vocii, neuralgiile faciale, insomnia și pentru combatterea phthisiei laryngee, și toate afecțiunile căilor respiratore. — Fie care cigaretă purtă semnătura GRIMAULT & Ce.

Depozitu în principalele Pharmaciai

Ocaziune Rara

La magazinul meu din Strada Lipșani No. 29 se găsește un mare deposit de vinuri franceze spre desfacere cu prețurile neauđite.

V. I. RACOVITA

29. Strada Lipșani 29.

- 12 butile vin Malaga . . . . . fr. 15
- 12 „ Madera 15
- 12 „ Oporto 15
- 12 „ Xeres 45
- 12 Champagne Cart-Blanche 45
- 12 Crème de Bouzy 40
- 12 Ay superior 33
- 12 Medoc 18
- 12 Saint Jullien 20
- 12 Choteau la fitte 24

Tot în acest magazin se mai află și un mare deposit de siropuri franceze diferite gusturi: de smeuza, cireși, rođi și portocale. Desfacerea băturilor de mai sus durează numai până la finalu acestei luni ear mărfurile ce se ating de specialitată mea de coloniale, delicate se în acest magazin se vinde cu prețurile moderate.

Bilete de inchiriat pentru lipit la case

Numai 15 bani bucata

Se află de vânzare la Tipografia St. Mihălescu, Str. Lipșani 11.

Noua casă de schimb

L. COHEN & M. NACHMIAS

Casa de schimb ce am avut-o situată în str. Zărețului No. 13, am mutat-o în fața acelei strade pe

Strada Lipșani, 57

în fosta prăvălie de Marchitanie a d-lui Petre Stolanovici, și ne ocupăm cu aceleași operațiuni cu care ne am ocupat până acum de cumpărări și vânzări de efecte de stat, precum: obligațiuni rurale, domeniiale, comunale, pensiuși, obligațiuni eșite la sorși, scrisuri funciare rurale și urbane, cupoane, mandate, bonuri de tesaur, bancnote și ori-ce fel de efecte de stat, asemenea și cu schimb de monede aur și argint.

Adevăratul curs al zhei se poate afla la noi în toate zilele de la 7 ore de dimineță, până la 8 ore seara.

Correspondinți din districte, se pot adresa prin telegrame numai COHEN, NACHMIAS